

Likelydande brev til
Vestland fylkeskommune
Blom Fiskeoppdrett AS

Saksbehandlar, innvalstelefon
Tom N Pedersen, 5557 2119

Svar på søknad frå Blom Fiskeoppdrett AS om anlegg på lokaliteten 11652 Kjeppvikholmen i Alver kommune

Statsforvaltaren gir Blom Fiskeoppdrett AS nytt utsleppsløyve for auke i arealbruk og utvida produksjon på lokaliteten 11652 Kjeppvikholmen i Alver kommune. Det er sett vilkår om pålegg om støykartlegging og vilkår av utslepp av kopar. Løyvet er gitt i medhald av forureiningslova § 11, jf. § 16.

I fråsegna til Vestland fylkeskommune peiker vi på trongen for ei samla vurdering av arealbruk og konsekvensane for friluftslivsinteressene i området.

Vi viser til søknad frå Blom Fiskeoppdrett AS datert 8. juni 2021.

1 Vedtak

Statsforvaltaren gir Blom Fiskeoppdrett AS løyve til forureinande verksemd. Løyvet med krav og vilkår ligg vedlagt. Løyvet er gitt etter forureiningslova § 11, jf. § 16, og erstattar løyvedokument frå 01.10.2016 med endring datert 09.01.2018.

Løyvet gjeld frå 16.02.2022. Løyvet etter forureiningslova kan likevel ikkje takast i bruk før Vestland fylkeskommune har gitt løyve etter akvakulturlova.

Det er sett særskilte vilkår om at bruk av koparhaldig notimpregnering ikkje kan halde fram på lokaliteten. Det er og sett særskilt vilkår om støykartlegging.

Blom Fiskeoppdrett AS skal betale eit gebyr for Statsforvaltaren si sakshandsaming. Gebyret er fastsett til 35 000 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forureiningsforskrifta § 39-4.

1.1 Fristar

Frist	Innhald	Vilkår nr.
1. mars kvart år	Rapportere miljødata og ev. avvik frå løyvet	11.2
01.06.2022	Støykartlegging	12.7
01.06.2022	Plan for makroalgegransking	12.5
Årleg, i løpet av sommarhalvåret	Strandsonegransking	12.4
Frekvens etter NS9410:2016.	Gransking av organisk belastning og prioriterte stoff	12.1 og 12.2

2 Kort om bakgrunnen for saka

Blom Fiskeoppdrett AS har søkt om auke i arealbruk og MTB på lokaliteten Kjeppvikholmen. Det er føresett at utviding av lokaliteten Kjeppvikholmen inneber at lokaliteten Laksevika blir lagt ned. I praksis blir produksjonskapasiteten på Laksevika flytta over til Kjeppvikholmen. Anlegget består i dag av 3 plastringar. Den omsøkte utvidinga av anlegget skjer ved å forlengje dagens anlegg med ein ny ring i sør og 5 nye ringar mot nord. Det nye anlegget er planlagt med til saman 9 ringar og MTB på 3900 tonn.

Lokaliteten har vore i drift i mange år. Før dagens plastringsanlegg var det eit stålanlegg posisjonert lenger mot aust. Flyttinga og utskifting av plastringanlegget vart gjort i 2016. Utsleppsløyvet vart gitt 01.10.2015 som mellombels løye. Løyvet vart gjort permanent 09.01.2018.

Som følgje av dei militære restriksjonane i Herdlefjorden er det ikkje mogleg for Blom Fiskeoppdrett å gjere oppgradering av anlegget på Laksevika. Alver kommune har sett av eit større AK område rundt lokaliteten Kjeppvikholmen for å leggje til rette for å slå saman desse to lokalitetane.

2.1 Korrespondanse

Søknaden vart oversendt sektormyndene frå Vestland fylkeskommune den 17.09.2021. Kommunal uttale vart ettersendt 14.01.2022, og søknaden vart komplettert med miljødokumentasjon 17.01.2022.

2.2 Merknader og fråsegner

Søknaden har vore lagt ut til offentleg ettersyn i fire veker frå 14.10.2021. Alver kommune har motteke 13 innspel og merknader til søknaden. Lista over innkomne merknader og tema som er relevante for Statsforvaltaren er lista nedanfor.

Naturvernforbundet: Utslepp generelt og lokaliteten spesielt i høve til terskelfjord, samla belastning og koparforureining.

Norges Miljøvernforbund: Utslepp generelt, ikkje noko tema som gjeld særskilt for denne lokaliteten.

Beitingen Grendelag: utslepp generelt, støy, og lys.

Beitingen hyttelag: Utslepp av støy, lys og lyd.

Nabo – Eikeland: Utslepp til strandsona av feitt og organisk materiale, oppmoding til bruk av anna teknologi.

Nabo – Klokkernes: Utslepp generelt, støy.

Nabo – Berg: Arealbeslag.

Nabo – Eikeland: Arealbeslag, konflikt tidlegare akvakulturaktivitetar.

Nabo – Tokvam: Arealbeslag, utslepp av støy, omsyn til fugl

Nabo – v/ advokat Hauken: Utslepp av støy, auke i støyutslepp frå større anlegg.

Nabo – Ingebrigtsen: Utslepp av støy.

Nabo – Lohne: Utslepp av støy og utslepp av feitt og organisk materiale.

Nabo – Thue, Stafseth, Hillestad: omsyn til naturmangfald, anadrom fisk, fugl, merknader til miljøgranskingane, utslepp av støy og lys.

I tillegg har Blom Fiskeoppdrett AS kome med tilsvar til desse merknadene.

Mange av desse innspela er retta mot Alver kommune og arealavklaringa. Dette er innspel som ville vore naturleg del av prosess knytt til utarbeiding av kommuneplanens arealdel. Spørsmål knytt til arealbruk og konsekvensar av avsett areal er ikkje del av Statsforvaltaren si handsaming etter forureiningslova. Vi handsamar heller ikkje innspel som kjem frå eller er retta mot dei andre sektoretatane (Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og Kystverket).

Etablering av AK område i kommunen sin arealplan inneber å velje å gje einerett for oppdrettar til bruk av dette arealet. Denne einebruksretten gjeld i først og fremst overflatearealet (rammefortøyningane), men og fiskeforbodsone på 100 meter og ferdselsforbodsone på 20 meter frå ramma. I tillegg kjem større arealbeslag som følgje av fortøyinganordninga. Alver kommune har gitt løyve til Blom fiskeoppdrett til å nytte dette arealet med dei påreknede konsekvensane for omgjevnadene. Kommunen har sett av arealet til akvakultur i opne merdar som har kjende konsekvensar i form av arealbeslag, støy, og tap av rekreasjonsverdi i området.

Alver kommune har ikkje kommentert innhaldet i dei innkomne merknadane. Vurderinga frå Alver kommune er: *«Blom Fiskeoppdrett AS har fremja søknad innanfor eit areal som i gjeldande arealplan (Delplan Meland) er lagt ut til arealbruksføre mål akvakultur, og slik sett er søknaden i tråd med plan. Det betyr at det er gjort ein planprosess med vurderingar og politiske val om kor ein gjer opning for å etablere, utvide eller endre oppdrettsanlegg. Med slik prosess og vurdering ligg og grunnlag som seier noko om og der ein tek stilling til bruk, vilkår for bruk og moglege verknader og konsekvensar. Rolla til Alver kommune er slikt sett å sjå til at tiltak er i samsvar med vedteken arealbruk. Gjeldande plan har ikkje i seg rammer som kan gje føring for val av tekniske løysingar eller miljøtilhøve. Det er ikkje vanleg, og heller ikkje i gjeldande plan, å gje føringar for forankring.»*

I dette vedtaket har vi vurdert dei utsleppa som blir regulerte av utsleppsløyvet, direkte eller indirekte. Dette gjeld utslepp av støy, lys, kjemikal (kopar), samt samla konsekvens av utsleppa for naturmangfald og miljø.

2.3 Rettsleg utgangspunkt

2.3.1 Forureiningslova

Når Statsforvaltaren vurderer om det skal gjevast løyve til forureinande verksemd, og eventuelt på kva vilkår, skal vi legge vekt på ulempene ved tiltaket som er knytte til forureining haldne saman med fordelar og ulemper tiltaket elles vil føre til, jf. forureiningslova § 11 siste ledd. I vurderinga vil vi særleg sjå på i kva grad verksemda det er søkt om løyve for er akseptabel sett i lys av føremål og retningslinjer i §§ 1 og 2 i forureiningslova .

2.3.2 Naturmangfaldlova

Forvaltningsmåla i §§ 4 og 5 i naturmangfaldlova ligg til grunn for korleis Statsforvaltaren utøver mynde. Vidare skal prinsippa i §§ 8 til 12 om mellom anna kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samla belastning leggjast til grunn som retningsliner når Statsforvaltaren tek avgjerder som kan få følgjer for naturmangfaldet.

2.3.2 Vassforskrifta

Vassforskrifta inneheld forpliktande miljømål om at myndigheitene skal syte for at alle vassførekomstar skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand med mindre det er gitt unntak med heimel i § 9 eller § 10 i forskrifta.

2.3.4 Nasjonalt prioriterte stoff

Noreg har eit mål om å stanse utslepp av helse- og miljøfarlege stoff. Utslepp av stoff og stoffgrupper på den nasjonale prioritetslista skal reduserast vesentleg og på sikt stansast (sjå vedlegg 1 i løyvet).

2.3.5 Konflikhtar med naturmangfald og friluftsliv

Statsforvaltaren er statleg fagmyndigheit for naturvern-, friluftsliv-, vilt- og laksefiskeinteresser på regionalt nivå. Vi skal i akvakultursaker gi ei fråsegn til Vestland fylkeskommune (jf. punkt 3.3) om konflikhtar som etableringar eller endringar av akvakulturanlegg kan få for desse interessene. Statsforvaltaren si fråsegn til fylkeskommunen er ikkje eit vedtak, men skal gi miljøfagleg saksopplysing innafør våre ansvarsområde til fylkeskommunen si handtering av saka etter akvakulturlova.

3 Statsforvaltaren si vurdering

3.1 Grunngeving for vedtaket

3.1.1 Fordelar og ulemper

Havbruksnæringa produserer sjømat, og skaper arbeidsplassar og verdiar for Noreg. Produksjonen har utslepp av fôrrestar, ekskrement frå fisken, ulike kjemikal frå notimpregnering og reingjering/desinfisering, legemiddel og framandstoff som følgjer med fôret. Alle desse kan ha påverknad på det marine miljøet og naturmangfaldet. Utslepp av støy og lys kan vere til sjenanse for naboar og naturmangfald.

3.1.2 Prinsippa i naturmangfaldlova og krava i vassforskrifta

Vi vurderer at samanslåinga av lokalitetane totalt sett ikkje skal gje uakseptable endringar på naturmangfaldet i vassførekomsten. Arealet direkte under merdane blir utsett for organisk belastning. Auke i arealbruk vil gje lågare belastning per arealeining. Statsforvaltaren vurderer tiltaket som å vere tilstrekkeleg dokumentert til at føre-var-prinsippet (naturmangfaldlova § 9) ikkje blir gjeldande.

Kjende utslepp til vassførekomsten Herdlefjorden – nordre er diffuse utslepp frå industri og akvakultur. Den samla belastninga på resipienten vil vere uendra då det ikkje skal vere auke i produksjon i vassførekomsten Herdlefjorden – nordre (naturmangfaldlova § 10). Utsleppa til vassførekomsten blir uendra, og er difor ikkje grunn til å tru at miljøtilstanden i vassførekomsten skal bli endra.

Dersom det syner seg at det kan bli naudsynt å setje inn tiltak for å hindre eller avgrense skade på naturmangfaldet, skal kostnadene berast av tiltakshavar, jf. naturmangfaldlova § 11.

Blom Fiskeoppdrett AS pliktar å ta i bruk miljøforvarlege teknikkar og driftsmetodar (naturmangfaldlova § 12) som er tilgjengelege for næringa i dag.

3.1.3 Vurdering

Miljøtilstanden i Herdlefjorden – nordre er god. Dette tiltaket skal ikkje føre til auka utslepp i vassførekomsten ved samanslåing av dei to lokalitetane. Det blir eit auke utslepp på lokaliteten Kjeppvikholmen, men spreidd over eit større areal. Miljøgranskingane har syn at det ikkje skjer i oppsamling av organisk materiale rundt anlegget. Lokaliteten ser ut til å ha evne til å omsetje det organiske materialet som kjem frå anlegget, noko som er synleggjort gjennom det høge talet artar og individ frå sedimentprøvene.

Den tidlegare plasseringa av anlegget låg nærmare land og i skuggen av ei grunne. B-granskingane ved denne lokaliseringa var dårlegare enn etter flyttinga. Mest truleg var straumtilhøva ved den førre plasseringa slik at lokaliteten var mindre eigna.

Tidlegare drift på lokaliteten Kjeppvikholmen har gitt store utslepp av kopar frå notimpregneringa. Desse utsleppa er dokumenterte gjennom prøvetaking og analysar. Koparnivået under og ved anlegget er høgare enn akseptgrensene. Blom Fiskeoppdrett AS kan difor ikkje halde fram med ei driftsform basert på koparimpregnerte nøter. I utsleppsløvet er det difor sett vilkår om at det ikkje kan nyttast koparhaldig notimpregnering.

Anlegget har utslepp av organisk materiale som kan gje påverknad på strandsona innafor anlegget. Det blir difor naudsynt å overvake strandsonen både med visuell inspeksjon og med standardisert makroalgekartlegging, jf. punkt 12.4 og 12.5 i løyvet.

Anlegget ligg nær naboar. Støy frå anlegget er ofte årsak til klagar på verksemda si drift. Anlegget på Kjeppvikholmen held fram med same plassering av fôrflåte, men med auke i tal ringar frå 3 til 9. Fôrflåten er utstyrt med diesel/elektrisk hybridløysing med batteri, noko som inneber at dieselaggregatet må køyrast inntil 4 timer i døgnet. Avstand til nærmaste nabo er i underkant av 400 meter. Miljødirektoratet fekk i 2019 laga ei vurdering av støy frå akvakulturanlegg¹. Rapporten bygger på erfaringar frå matfiskanlegg i drift. Rapporten gir eit bilete av spreiding av støy frå ulike arbeidsoperasjonar og støygrenser. Støygrensene i utsleppsløvet er generelle grenser. Det vil vere naudsynt å gjere ei støysonkartlegging på lokaliteten Kjeppvikholmen. Denne kartlegginga vil tydeleggjere korleis Blom Fiskeoppdrett AS skal kunne drifte lokaliteten innafor gjeldande støygrenser.

¹ Kartlegging av støy frå akvakulturanlegg. Rapport. Multiconsult, 2019, 10208856-RIA-RAP-001

Naturmangfaldet rundt lokaliteten Kjeppvikholmen er kartlagt av Rådgivende Biologer AS². I området rundt lokaliteten Kjeppvikholmen er det ikkje funne raudlista artar eller artar av nasjonal interesse. Kartlegginga og bruk av ROV syner at området har god miljøtilstand og ei rik botnfauna med vanlege artar.

Då dette tiltaket gjeld samanslåing av to lokalitetar i same vassførekomst utan auke i samla MTB, blir anlegget sin påverknad på anadrom fisk vurdert til å vere uendra.

Rådgivende Biologer AS si oppsummering av konsekvens for naturmangfald er: *For delområdet Storevågen vil stor verdi og ubetydelig endring gi konsekvensgrad ubetydelig miljøskade (0). For delområde 2 som omfatter naturområder innanfor influensområdet med vanlige artar og deres funksjonsområder, vil noe verdi og forringelse gi konsekvensgrad noe miljøskade (-). artar*

Samlet er det overvekt av delområder med ubetydelig miljøskade, men for influensområdet (nærområdet) til Kjeppvikholmen vil tiltaket medføre noe miljøskade, og vektlegges i samlet vurdering. Tiltaket vil øke påvirkningen i et influensområde som allerede bærer preg av å være påvirket Rådgivende Biologer AS 6 Rapport 3551 og vil således belaste økosystemet ytterligere. Samlet konsekvens for naturmangfold vurderes å være noe negativ.

Etablering av akvakulturanlegg vil alltid ha negativ konsekvens for naturmangfaldet i nærområdet. Statsforvaltaren si oppgåve er å vurdere om denne negative konsekvensen er så stor at den må reknast som uakseptabel.

3.1.4 Konklusjon

Statsforvaltaren har konkludert med at miljøpåverknaden frå eit større anlegg med ny plassering på lokaliteten Kjeppvikholmen vil vere innafor det som må reknast som påreknede følgjer av å velje å setje av arealet til akvakultur. Statsforvaltaren si oppgåve er å regulere utsleppa gjennom vilkåra i utsleppsløyvet.

I vår fråsegn til fylkeskommunen har vi peika på at det er deira oppgåve å gjere ei totalvurdering av trong for areal (storleiken på anlegget) og samla vurdering av arealbruken og konsekvensane for friluftslivet i området.

3.2 Grunngeving for utvalde vilkår

Risikovurdering av utslepp av kjemikal (vilkår 2.7 og 6 i løyvet)

Alle utslepp av kjemikal og miljøgifter skal risikovurderast jf. vilkår 2.7 om internkontroll og vilkår 6 om kjemikal. Vi manglar kunnskap om korleis ein del av kjemikala knytt til avlusing og notimpregnering verkar på miljøet over tid. Difor må risikovurderinga avdekke om kjemikala kan ha skadelege effektar på helse og miljø.

Støy og lys (vilkår 7.1 og 7.2 i løyvet)

Utslepp av støy er regulert gjennom grenser sett i utsleppsløyve vilkår 7.1. Verksemda må også innrette lys slik at det blir til minst mogleg plage for naboar og andre, jf. vilkår 7.2. Vi har nytta

² Oppdrettslokalitet Kjeppvikholmen, Alver kommune. Konsekvensutredning for marint naturmangfald og naturressurser. Rådgivende Biologer AS Rapport nr 3551, 2022.

standard grenseverdiar for støy som vilkår i løyvet. Støygrensene i løyvet er generelle og differensierte i høve til tid på døgnnet og helgedagar. Kort avstand til naboar gjer det naudsynt med støykartlegging.

Utslepp av støy og sjenerande lys frå oppdrettsanlegg er ofte kjelde til at naboar til anlegget klagar til Statsforvaltaren. Ut frå forureiningslova § 2 punkt 3 skal verksemda nytte beste tilgjengelege teknologi for å redusere alle sine utslepp.

Utslepp av plast (vilkår 9.4 i løyvet)

Vi kjenner per i dag ikkje det nøyaktige omfanget av utslepp av plast frå eit oppdrettsanlegg, men ser det som ein miljørisiko. Difor set vi vilkår om at all aktivitet og produksjonsutstyr skal risikovurderast med omsyn til utslepp av mikroplast og plastforsøpling. Basert på risikovurderinga skal verksemda utarbeide tiltaksplanar og rutinar som skal redusere dette, jf. vilkår 9.4 i utsleppsløyvet. Verksemda må nytte beste tilgjengelege teknikkar for å redusere utsleppa av plast.

Overvaking av miljøtilstanden i resipienten (vilkår 12 i løyvet)

Løyve til utslepp frå akvakulturproduksjon vert gitt med føresetnad om at naturen kan omsette dei utsleppa som anlegget har etter kvart, utan at miljøet vert overbelasta. For at verksemda skal kunne dokumentere at drifta er i tråd med denne føresetnaden, må verksemda overvake effekten som utsleppa har på miljøet. Løyvet har vilkår om risikobasert overvaking av miljøtilstanden og verknader på omkringliggjande naturmangfald i vassøyla, i strandsona og på sjøbotnen.

Overvaking av koparforureining og andre miljøgifter (vilkår 12.2 i løyvet)

For å unngå miljøskade har vi i vilkår 12.2 sett krav om overvaking av alle miljøgifter som anlegget har utslepp av, slik at tiltak kan setjast inn i tide, før nivåa vert for høge.

Anlegget har hatt store utslepp av kopar og nivå skal overvakast og i framtida. Det skal takast prøvar for koparanalysar frå alle prøvestasjonane under C-granskingane.

Lista over prioriterte stoff, prioriterte farlege stoff og vassregionspesifikke stoff er lang, men prøvane skal berre analyserast for dei stoffa som verksemda har sleppt ut.

3.4 Fråsegn til fylkeskommunen om verknader for natur og friluftsliv

Utviding av anlegget på Kjeppvikholmen er ei samanslåing av produksjonskapasiteten på lokalitetane Laksevika og Kjeppvikholmen. Den samla belastninga på vassførekomsten blir uendra. Lokaliteten vil få auka utslepp som kan gje utfordringar i høve til lokalt avtrykket frå drifta.

Tiltaket vil leggje beslag på eit stort areal. Avsetjing av overflateareal til einebrukar akvakultur framfor andre brukarinteresser i området vil vere på 1100 x 300 meter for fritidsfiske og 940 x 140 meter i høve til ferdsel. Største arealbeslag vil vere til fortøyingar som i søknaden er synt å dekke eit areal på nær 2 km². Fortøyingane vil kunne vere til hinder for fritidsfiske. Konsekvensane for friluftsliv vil vere tap av areal for ferdsel og fritidsfiske.

Vestland fylkeskommune må gjere eit totalvurdering av føremoner og ulemper ved arealbruken, særskilt søkjar sin trong for storleik på anlegget for å vidareføre akvakulturproduksjonen som har vore på dei to lokalitetane i Herdla fjorden.

4 Faktagrunnlag

4.1 Generelt om utslepp frå akvakultur

Akvakulturanlegg kan generelt sett påverke miljøet ved utslepp til vatn, støy, lys, lukt og ved at det blir generert farleg avfall. Lagring av kjemikal og avfall/farleg avfall kan medføre fare for akutte utslepp. Utsleppa til vatn er rekna som største potensielle forureiningsfare.

Organiske utslepp

Produksjonen vil ha utslepp av spillfôr og fekaliar og andre avfallsstoff frå fisken sin metabolisme. Dette gir utslepp av oppløyse næringsstoff og organiske partiklar. Næringsstoffa har gjødslande effekt på marine algar, medan partiklane sedimenterer og vert brotne ned av botnfauna. Utsleppa kan endre artsdiversiteten og mengda individ hjå den marine floraen og faunaen både i strandsona, i vassøyla og på botnen.

Det vil og vere utslepp frå ulike arbeidsoperasjonar som notspyling, avlusing, reingjering. Notspyling og reingjering vil gje utslepp av organisk materiale som ikkje søkk men blir transportert i overflata. Ofte er dette synleg som skum i overflata.

Kjemikal og miljøgifter

Produksjonen vil ha utslepp av legemiddel, vaske- og desinfeksjonsmiddel og nôtimpregneringsmiddel. Framandstoff i fôret som vert brukt, sjølv om nivåa er låge, kan også gi eit visst utslepp av enkelte prioriterte miljøgifter.

Forbruket av legemiddel til avlusing har endra seg over tid, både når det gjeld typar og mengder. Enkelte av desse kjemikala kan ha direkte negativ effekt på krepsdyr og andre marine organismar rundt akvakulturanlegg, og nokre av kjemikala er vanskelege å bryte ned, slik at dei kan finnast att i miljøet i lang tid etter bruk, og/eller kan ha særskilde effekt også på naturmangfaldet rundt anlegget. Kjemikala kan ha miljøverknad både i strandsona, i vassøyla og på botnen.

Anlegg som nyttar koparimpregnerte nøter har utslepp av kopar, som ikkje blir brotne ned i sedimentet. Koparen blir verande i lang tid, også etter at anlegget er lagt ned. Koparnivåa kan bli svært høge i anleggsområdet, og i nokre tilfelle har vi også sett at koparnivåa over tid kan komme i konflikt med miljømåla i vassforskrifta for større område.

Plast og marin forsøpling

Store delar av eit oppdrettsanlegg er vanlegvis laga av plast, og slitasje vil medføre utslepp av plast til det marine miljøet. Mikroplast vil kunne finne vegen inn i næringskjeda. Større plastavfall vil kunne forsøple strandsona eller på botnen, eller forvekslast med mat av sjøfugl, fisk og marine dyr.

Avfall og biprodukt

Død fisk og anna organisk avfall er ein ressurs som kan utnyttast. Død fisk blir konservert ved ensilering og vanlegvis nytta i andre sin produksjon av protein eller biogass. Rett handtering og lagring av ensilasje skal ikkje gi utslepp til miljøet. Død fisk som ikkje blir tatt opp av merda vil gå i oppløysing og bidra til påverknad på botnen under anlegget og i resipienten elles.

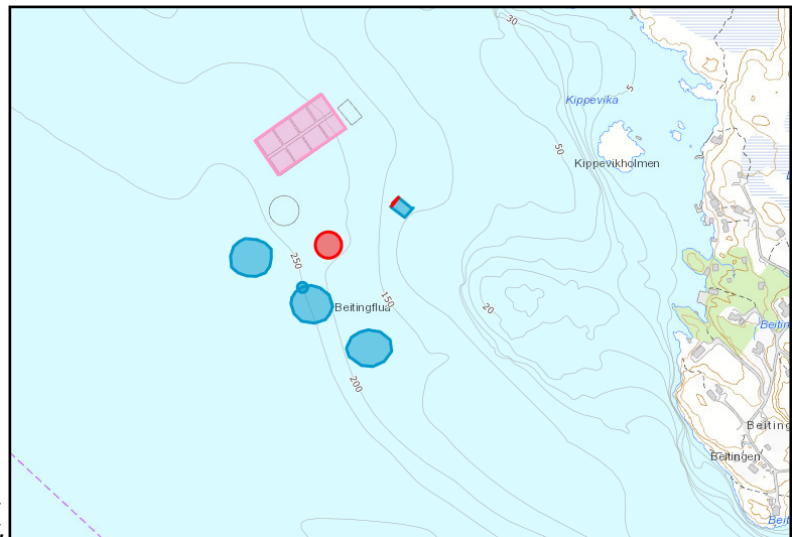
Akvakulturproduksjon genererer vanlegvis små mengder farleg avfall, med låg risiko for utslepp. Rett handtering og lagring av avfall skal ikkje gi utslepp til miljøet.

Støy

Støyande aktivitetar ved eit akvakulturanlegg er mellom anna fôring, bruk av aggregat, internttransport på anlegget, notspyling, fôrleveransar og brønnbåtaktivitet. Miljødirektoratet har gjort ei kartlegging av støy frå akvakulturanlegg³. Denne viser at dagleg drift vanlegvis ikkje bryt med standard industristøygrensar når det er ei viss avstand frå anlegget. Denne vil variere med topografisk tilhøve. Statsforvaltaren si erfaring er at einiske aktivitetar (arbeidsoperasjonar) på kveld og natt oftare kan kome i konflikt med støygrensene i løyvet.

Lokaliteten Kjeppvikholmen

Lokaliteten ligg lengst nord i Herdlefjorden. Lokaliteten vart i følge akvakulturregisteret klarert før 2006. Tidlegare anlegget lenger mot nordaust (jf. figur 1). Flyttinga i 2016 innebar og utskifting av eldre kompakt stålanlegg i plastringanlegg.

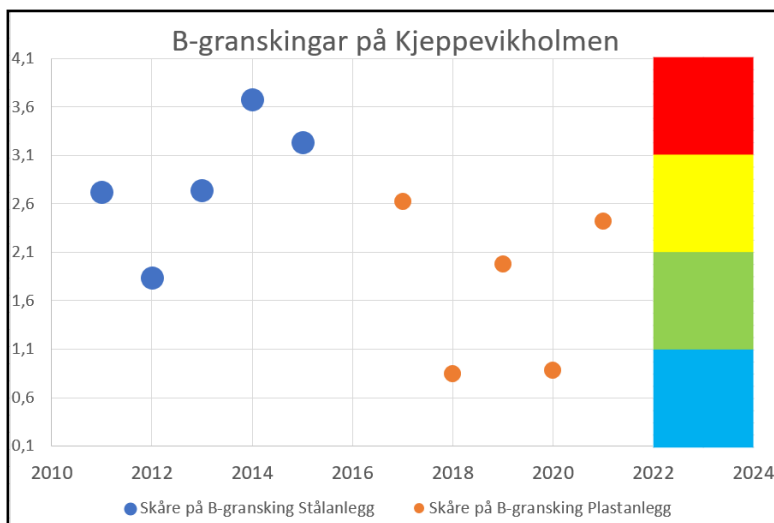
Figur 1: Lokaliteten Kjeppvikholmen med plassering av stålanlegget (rosa) som vart skifta ut med plastringanlegg (blått) i 2016. Raud ring syner plassering av strømmålar.

Miljøgranskingane på lokaliteten (B-granskingane) har til tider synt at avtrykket av organisk materiale har vore markert. Flytting av anlegget lenger ut i fjorden og bruk av større spreingsareal har resultert i noko betre skåre på B-granskingane. Lokaliteten restituerer godt i brakkleggingsperiodane, jf. figur 2.

³ <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1482/m1482.pdf>

Figur 2: B-granskingane på lokaliteten Kjeppvikholmen frå 2011 til 2021. Stålanlegget vart erstatta med eit plastringanlegg i 2016, samstundes som det vart flytta på.

4.2 Tilhøvet til plan

Alver kommune skriv om planavklaringa:

Plansituasjonen i Alver kommune er slik at kommuneplanens arealdel er satt saman av dei tre arealplanane frå samanslåingkommunane Lindås, Meland og Radøy. Arbeid med eigen arealplan for Alver er starta. Dei tre delplanane er ikkje heilt like og delplan for Meland, der omsøkte lokalitet ligg, har vore under revisjon og vart etter motsegn frå Statsforvaltaren sendt departementet (KMD) for endelig avgjersele. Denne avgjersele kom hausten 2021.

I den nyleg godkjente arealplanen (Delplan Meland) er utviding av lokalitet 11562 Kjeppvikholmen stadfesta og det er også det området søknaden frå Blom Fiskeoppdrett gjeld. Som utgangspunkt er søknaden i tråd med gjeldande plan da plassering av omsøkt anlegg er innan for areal avsett til akvakultur.

4.3 Resipient og miljøtilstand

I tillegg til miljødokumentasjon vedlagt i søknaden nyttar Statsforvaltaren også andre kunnskapskjelder for å opplyse saka. Dette kan vere data som ligg i offentlege databasar, kunnskap frå miljøavdelinga sine andre ressursar, data og rapportar frå tidlegare sakshandsaming og oppfølging av andre nærliggjande akvakulturanlegg eller andre verksemder.

4.3.1 Sjøområdet som resipient

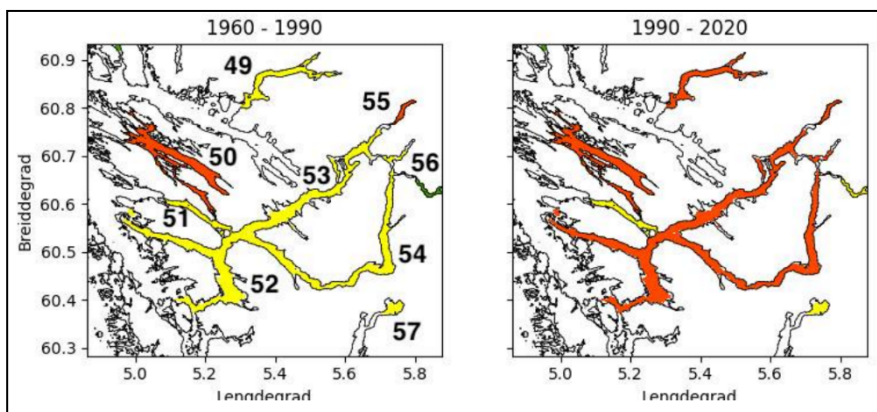
Naturgejevne tilhøve

Kjeppvikholmen ligg lengst nord i Herdla fjorden. Herdla fjorden er del av Byfjordsystemet rundt Bergen, eit fjordsystem som har blitt grundig overvaka i fleire tiår. Heile fjordsystemet har ei rad tersklar. Grunnaste terskel er i nordenden av fjorden der det er grunne område med djupner under 10 meter rundt Herdla. Klimaendringane har ført til dårlegare vassutskifting av djupvatnet i mange

terskelfjordar i heile landet⁴. Havforskningsinstituttet si korte oppsummering om tilstanden i Byfjorden og Herdlefjorden: «Moderat utskifting første periode, sjeldan utskifting andre periode. Fjorden har fleire opningar, og modellen er mindre egna til å gjere ei vurdering her. Observasjonar av oksygen bekreftar redusert utskifting sidan 90-talet.»

Figur 3: Endringar i utskifting av bassengvatnet i Byfjordsystemet frå perioden 1960/90 til perioden 1990/2020. Raud farge er for område med utskifting sjeldnare enn kvart 5. år.

Det er dei djupaste partia og dei inste partia av Byfjordsystemet som er utsett for lågt oksygeninnhald. Herdlafjorden er grunnare enn dei andre fjordane, og difor mindre utsett for låge oksygenverdiar.

Klassifisering i Vann-Nett

Vassførekomsten Herdlafjorden – nordre (ID-nr 0261030300-C i Vann-Nett) er eit område klassifisert som beskytta kyst/fjord. Vassførekomsten står oppført med god økologisk tilstand og utan risiko for å nå miljømåla.

Straumtilhøve

Det er gjennomført straummålingar i området for ny anleggsplassering hausten 2014⁵. I dei øvste vasslaga er lokaliteten prega av ein hovudstraumretning mot nord-vest. Retningsstabilitet og straumstyrke minkar med aukande djupne. Botnstraumen er svak og lite retningstabil. Låg retningsstabilitet inneber at det er like mykje vatn som blir transporter i dei to hovudstraumretningane. Resultat av straummålinga er synt i tabell 1.

⁴ Utskifting av bassengvatn i djupe terskelfjordar. Rapport frå Havforskningsinstituttet nr. 2021-43.

⁵ Ny straummåling lokaliteten Kjeppvikholmen. Resipientanalyse AS Rapport nr 1246-2014.

Tabell 1: Resultata av strømmålingane på lokaliteten Kjeppvikholmen.

Djupne	Medel straumhastigheit	Neumannparameter	Hovudstraumretning
5 m	7 cm/s	0,59	NV
15 m	4 cm/s	0,37	NV
30 m	6 cm/s	0,40	NV
86 m	5 cm/s	0,24	NV
142 m	3 cm/s	0,05	NNV - SSA

Oksygentilhøve

Oksygen vart målt ved ned til om lagt 275 meter ved stasjon C2, den djupaste av målestasjonane. Frå 100 meter djupne og ned var oksygeninnhaldet kring 4 ml O₂/liter. Ved botnen var oksygeninnhaldet 3,4 ml/liter, som er i overgangen mellom tilstandsklasse god til moderat.

Botnfauna

Miljøgranskingane ved lokaliteten viste samla sett god tilstand for botnfaunaen. Det er gjort C-granskingar i 1995, 2004, 2015, 2019 og 2021. Sistnemnde som del av førehandsgranskinga i samband med søknad om utviding. Resipientgranskingane frå før 2016 er gjort etter eldre versjon av NS9410 og kan difor ikkje samanliknast direkte. Granskinga frå 1995, 2004 og 2015 synte god økologisk tilstand på alle prøvestasjonane. C-granskingane frå 2019 og 2021 synte begge god økologisk tilstand på alle prøvestasjonar med unntak av C1 stasjonen. I både 2019 og i 2021 var det på C1 stasjonen mange artar (80 til 90) og svært høge individtal (3995 og 5788). Høge individtal er eit tydeleg teikn på at det skjer tilførsler av organisk materiale. Det er vanleg at tal artar blir låg når det er høge individtal. Det har ikkje skjedd på lokaliteten Kjeppvikholmen. C-granskinga frå 2004 skil seg frå dei andre granskingane då den syner låge tal av både artar (7 til 15) og individ (219 til 29). Diversitetsindeksane har i både 2019 og 2021 synt god økologisk tilstand. Det høge talet artar og individ syner at tilførslene av organisk materiale er blitt omsett i økosystemet, med resultat at den sedimentgravande botnfaunaen har blitt meir talrik, i både tal artar og tal individ.

Kjemisk tilstand i sedimentet

Kjemiske målingar i sedimentet under og like ved anlegget syner høge verdiar for kopar og sink. Koparmålinga på C1 stasjonen var 345 mg Cu/kg sediment, grensa for tilstandsklasse V går ved 147 mg. Koparmengdene blir lågare med aukande avstand frå til merdane. På C2 stasjonen er koparnivået 62 mg Cu/kg sediment, tilsvarande høgt nivå er målt på referansestasjonen som ligg nedstraums for anlegget. Til samanlikning vart det på C5 stasjonen målt 14 mg Cu/kg sediment.

Sinkmålingane på C1 stasjonen var 385 mg Zn/kg sediment, grensa for tilstandsklasse III (moderat) går ved 139 mg. Sink i sedimenta under og nær oppdrettsanlegg er eit resultat av at sink er eit tilsatsstoff i fôret.

Så høge koparnivå i sedimentet som er registrert på lokaliteten Kjeppvikholmen har risiko for akutte toksiske effektar på botnfaunaen. Når det er funne høg diversitet tett inn til anlegget har det samband med at høgt nivå av organisk materiale i sedimentet ser ut til å redusere den toksiske effekten.

5 Klagerett

Blom Fiskeoppdrett AS og andre med rettsleg klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. Ein eventuell klage bør innehalde ei grunngjeving og kva de ønskjer å endre. I tillegg bør andre opplysningar som kan ha noko å seie for saka takast med.

Klagefristen er tre veker frå dette brevet vart motteke. Ein eventuell klage skal sendast til Statsforvaltaren.

Statsforvaltaren sender kopi av dette brevet med vedlegg til aktuelle partar i saka.

Med helsing

Sissel Storebø
seksjonsleiar

Tom N Pedersen
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Utsleppsløyve lok Kjeppvikholmen

Kopi til:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Alver kommune	Postboks 4	5906	FREKHAUG
Beitingen Grendalag	Rotevikshaugen	5918	FREKHAUG
Norges Miljøvernforbund			
Naturvernforbundet i Hordaland			
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL

Mottakarliste:

BLOM FISKEOPPDRETT AS	Ulvøyvegen 130	5337	RONG
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN